GeniaaL gedacht

We willen meningen horen. Meningen van ingenieurs over wat hen nauw aan het hart ligt, meningen van niet-ingenieurs over ingenieurs en ingenieuren, alles wat des mensen is, kan en mag aan bod komen. Als het maar 'uw gedacht' is, mijn gedacht.

ADHEMAR BULTHEEL

Adhemar Bultheel is professor-emeritus aan de Faculteit Ingenieurswetenschappen, verbonden aan de Afdeling Numerieke Analyse en Toegepaste Wiskunde van het Departement Computerwetenschappen. Hij heeft jarenlang opleidingsonderdelen in de toegepaste wiskunde gedoceerd en is dan ook een vaste waarde in de herinneringen van vele alumni.

'De gedwongen evacuatie uit mijn bureau schept een enorm logistiek probleem omdat in de loop der jaren mijn tsundokusyndroom overvloedig gespijsd werd.'

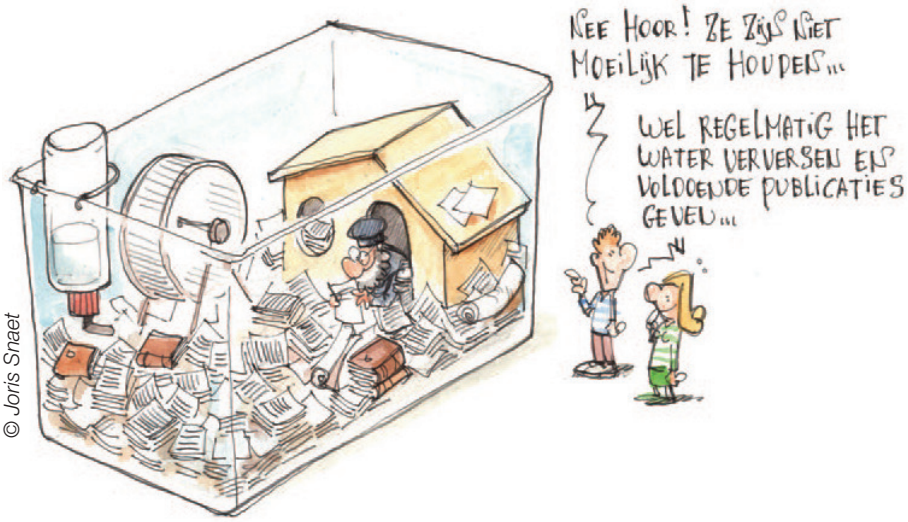
HAMSTER

Het werkwoord hamsteren is afgeleid van het knaagdiertje dat grote hoeveelheden voedsel kan verstouwen in enorm uitrekbare wangzakken, die tot aan de schouders reiken. Hamsteren betekent dan ook voedsel of materiaal opslaan voor later gebruik. In die laatste betekenis blijk ik toch wel iets van een hamster te hebben, meer precies van de Siberische dwergvariant. Niet omwille van mijn wangzakken, maar ik blijk wel een fervente verzamelaar te zijn. Gelukkig word ik door plaatsgebrek af en toe gedwongen tot opruimen en dan ontdek ik dingen waarvan ik zelfs niet meer wist dat ik die had. Dat kan soms leerrijk zijn en helpen om dingen te relativeren.

Ik heb twee hamsterburchten: een bureau aan de universiteit en thuis de kelder en een in onbruik geraakte kinderkamer. Onlangs werden renovatiewerken uitgevoerd aan het gebouw van het Departement Computerwetenschappen. Daardoor werd ik gedwongen mijn bureau te ontruimen, wat als communicerende vaten werkte met de opslagplaatsen thuis. Dat noodzaakt me nu om grote hoeveelheden van mijn memoires op te ruimen. Ik kan het niet nalaten om alles nog eens te bekijken voor ik het definitief uit mijn leven verban. Ik hoor van collega's die met emeritaat gaan dat ik niet de enige ben met dit soort afwijking.

Ik ontdek talloze folders en pamfletten van eind jaren '60, meestal in konsekwente (sic) progressieve spelling, die oproepen tot staking, boycot, teach-in, volksvergadering, betoging, of manifestasie (sic), met verantwoordelijke uitgevers KVHV, VNSU en SVB (studentenvakbeweging). In nummers uit 1966-1969 van *Rerum, het informatieblad van de fakulteitskringen*, en *Ons Leven, orgaan van KVHV*, wordt bericht over het pingpongspel tussen de overheid van de K.U.L. (toen schreven ze dat nog zo), de politiek en de studenten. Die laatsten ijverden voor de splitsing van de universiteit, voor medezeggenschap en vertegenwoordiging. Klimaat en gendergelijkheid waren toen nog geen punt tenzij je dat laatste herkent in het propageren van de pil en de eisen dat porren op jongenskoten en jongens op peda's zouden worden toegelaten zonder dat daarop tuchtmaatregelen volgden (dat vooral in *Ons Leven*). Paul Goossens, 'preses' van KVHV, en Ludo Martens, 'hoofdredakteur' van *Ons Leven*, zetten zich af tegen fake news in *La Libre Belgique* maar vooral tegen het triumviraat De Somer (eerst prorector, later rector zonder pro), Mgr. Maertens (vicerector die de tucht moest bewaren, duh!) en majoor Reviers (later generaal bij de rijkswacht).

Mijn studentenkot was rijkelijk versierd met affiches. Dat ging van uitnodigingen voor thé-dansants, psychedelische reclame van flowerpowergroepen, de afscheidstournee van Boudewijn de Groot (toen al), anti-Vietnamoorlogspropaganda (van *Apocalypse Now* was nog geen sprake) en aankondigingen van tentoonstellingen of opvoeringen die een zeker op- of popartgehalte uitstraalden. Op de schouw boven het duvel kolenkacheltje waarmee ik mijn kot in de winter verwarmde, prijkte Mick Jagger. Die had ik in Carnaby Street in Londen aangeschaft (allee, zijn poster toch). Ik vind hem samen met nog andere posters terug in een koker die ik als student gebruikte om mijn tekeningen te transporteren als ik - met tekenplank onder de arm - richting Maria Theresia trok voor de tekenzittingen. Daar leerde ik vooral

© Joris Snaet

creatief omspringen met het bepalen van snijpunten van twee rechte lijnen. Soms is er een hemelsbreed verschil tussen wiskunde en realiteit.

En dan stuit ik op een paar volumes van de *Bibliographia Academica*, die door onze pas afgesplitste universiteit werden gepubliceerd. Die boeken bevatten een opsomming van *alle* wetenschappelijke publicaties die door de hele universiteit werden geproduceerd. Volume xiv voor 1969-1975 van geneeskunde en exacte wetenschappen telt 400 bladzijden, volume xv (1976-1977) 300 bladzijden en volume xvi (1978-1979) 400 bladzijden. Het Departement Computerwetenschappen bestond nog niet maar staat vermeld als Afdeling Toegepaste Wiskunde en Programmatie en is departementloos rechtstreeks onder de Faculteit Toegepaste Wetenschappen geplaatst. Daar vind ik mijn eerste wetenschappelijke publicatie opgelijst. Het aantal bladzijden zet de huidige Lirias/Limo-tandem wel in perspectief. De nefaste trend van een luchtig opgeklopt aantal publicaties was toen al waarneembaar en heeft nu ongeveer zijn limiet bereikt. Aantallen zijn belangrijker geworden dan inhoud. In die mate zelfs dat het erg moeilijk wordt om iets te publiceren dat nog niet gepubliceerd is, tot grote vreugde van de CEO's van bloeiende bedrijven als *Turnitin*, die met hun verkooppraatjes hun punt-com-uitgang proberen te verdoezelen.

Een tijdlang was ik lid van de bibliotheekraad. Ik vind lijsten terug voor afrekeningen van boeken die ons departement dubbel aankocht: een keertje als lokaal werkinstrument en een tweede keer om in de CBA (Campusbibliotheek Arenberg, n.v.d.r.) te zetten zodat iedereen ze kon raadplegen. De gedwongen evacuatie uit mijn bureau schept een enorm logistiek probleem omdat in de loop der jaren mijn tsundoku-syndroom overvloedig gespijsd werd door uitgeverijen die me boeken ter beoordeling toestuurden. Die nu naar de CBA transporteren is niet echt een zinnige optie want dan worden ze misschien afgevoerd naar een magazijn om plaats te maken voor blokkende studenten. Hopelijk worden dubbels die niet verkocht raken, niet in de container gekieperd.

En dan zijn er ook nog de brieven (of de doorslagjes ervan, een cc betekende toen letterlijk carbon copy) die werden uitgewisseld vooraleer je eindelijk de drukproeven van een artikel toegezonden kreeg.
Ik herinner me dat ik een keer instructies van de uitgever kreeg om letters en woorden in roman, italic, of bold te onderlijnen met verschillende kleuren, wat ik plichtsgetrouw deed. Blijkbaar werd een zwart-wit fotokopie van mijn kleurrijk versierde tekst doorgestuurd naar de copy-editor, waardoor alle letters onderlijnd gepubliceerd werden. Yoisho!

Ik vind dikke pakken verslagen van de Werkgroep Onderwijs (de POC of permanente onderwijscommissie van de kandidaturen) waar vele uren 'van gedachten gewisseld' werd over het verschuiven van dit of dat vak (toen was een OPO of opleidingsonderdeel nog een vak) naar achteren of weer naar voren, steeds met inkrimping van het aantal uren. Lessen (archaïsch woord verwijzend naar onderwijs met fysische aanwezigheid) werden vervangen door een veelvoud aan oefeningen of nieuwe stof werd toegevoegd onder de vorm van seminaries zonder examen (creatieve oplossingen voor het manipuleren van de studentenbelasting). Dat studenten dit royaal zouden verwaarlozen, want er was toch geen examen, was een even verwaarloosde mokita (een waarheid die iedereen kent maar waar niemand over spreekt, n.v.d.r.) voor de vergadering. Protesten werden genotuleerd over teken- en projectweken en overhoringen 'voor punten' die collega's organiseerden, met absenteïsme in reguliere lessen als gevolg. Vandaag een déjà vu (deze tekst is geschreven voor COVID-19 alles veranderde).

Dozen op een kast zitten vol met beraadslagingspapieren van toen er nog over moeilijke gevallen gepraat en zo nodig gestemd werd. Het roept herinneringen op aan de hete zomerdagen in het kasteel toen de punten van de studenten een voor een bekeken werden met op de achtergrond het geroezemoes van de zenuwachtig wachtende studenten op de binnenkoer van het kasteel. Met moeite werd een yeskreet onderdrukt als iemand zijn/haar naam hoorde afroepen tijdens de proclamatie, zeker als vlak voor die naam aan de beurt kwam, de voorzitter stopte met voorlezen om het klokkenspel van twaalf uur zijn ding te laten doen.

Hele reeksen floppy's en diskettes zijn in de vuilnisbak beland omdat er geen toestel meer bestaat waarop die gelezen kunnen worden. Feit is dat de papieren die ik nu allemaal weggooi, soms wat vergeeld zijn, maar ze zijn in ieder geval nog leesbaar. Diskettes en magneetbanden, die veel later kwamen, zijn nu al hopeloos verloren. Hele digitale archieven heb ik onherroepelijk weten verdwijnen in binaire vergeetputten omdat een nieuwe server werd geïnstalleerd. Dat is hoe mythen, legenden en geschiedenis ontstaan. Van zodra de bronnen vervagen begint de archeologie en wordt de geschiedenis herschreven. Het verleden zal nooit meer zijn zoals het echt is geweest.